آندو: صعود اسکوچیچ شبیه برانکو است

چه کسی در جام جهانی روی نیمکت تیم ملی بنشیند؟ چه کسی سرمربی باشد و سکان هدایت تیم ملی را به عهده بگیرد؟ آیا اسکوچیچ گزینه مناسبی برای این مسئولیت بزرگ است؟ پاسخ آندرانیک تیموریان به این سؤال آری است. کاپیتان سابق تیم ملی فوتبال بر این باور است که اسکو می‌تواند در جام جهانی هم بار سنگین مربیگری تیم ملی فوتبال ایران را به دوش بکشد. آندو انتظار صعود از این مربی را هم چندان منصفانه نمی‌داند. نه برای او، بلکه برای همه بازیکنان تیم ملی. این توقع از نگاه کاپیتان با تجربه تیم ملی برای بازیکنان یک تنش ذهنی پنهان ایجاد خواهد کرد و چه بسا اتفاقاتی در جام جهانی قطر رخ دهد که انتظارش را نداریم. آندو به بهانه صعود تیم ملی به جام جهانی فوتبال پای گفت‌وگو با ایران ورزشی نشسته است.

تیم ملی به جام جهانی رفت. این صعود تو را یاد چه خاطره‌ای می‌اندازد؟

من را می‌برد به دورانی که برای اولین‌بار طعم شیرین جام جهانی را چشیدم. همیشه اولین‌ها خیلی جذاب و شیرین است و برای من بازی در جام جهانی ۲۰۰۶ آلمان خاطره‌ای فراموش‌نشدنی است.

یک وجه تشابه هم میان این صعود و آن صعود وجود دارد.

دقیقاً. آن دوره ما در مرحله پیش مقدماتی گیر افتادیم. داشتیم از جام جهانی حذف می‌شدیم که رفتیم قطر و اردن را بردیم و به مرحله مقدماتی رسیدیم. این بار هم همان اتفاقات در حال تکرار بود که با تلاش بازیکنان و اعضای کادر فنی، تیم ملی توانست صعود کند. وقتی در همین دوره تیم ملی به بحرین و عراق باخت و ۳ بازی سرنوشت‌ساز پیش روی تیم ملی قرار گرفت، من به شما گفتم مثل جام جهانی ۲۰۰۶ از مرحله پیش مقدماتی صعود می‌کنیم و بعد با اقتدار از مرحله مقدماتی بالا می‌رویم. من مطمئن بودم تیم ملی گلیمش را از آب بیرون می‌کشد. البته بخشی از این اطمینان به خودمان برمی‌گردد، نه اسکوچیچ.

بازیکنان؟

همین طور است. ما ایرانی‌ها عادت داریم در شرایط سخت، سختکوش‌تر شویم. این خصلت همه ما است. وقتی به عراق و بحرین در مرحله رفت باختیم من به یکی از دوستان فوتبالی‌ام گفتم بازی این بچه‌ها در دوربرگشت دیدنی است. آن دوست حرف من را قطع کرد و گفت با این دو باخت حتماً حذف می‌شویم اما من خنده‌ای کردم و گفتم شما دور برگشت را نگاه کن، بعد با هم حرف می‌زنیم. بعد از بازی با عراق همان دوست با من تماس گرفت و گفت آندو راست گفتی. من هم خنده‌ای کردم و گفتم من خودم چنین شرایطی را تجربه کرده بودم و می‌دانستم داستان کاملاً عوض می‌شود. خدا را شکر همان شد که انتظار داشتم. بازیکنان رفتند و از جان و دل بازی کردند. کارشان غرورانگیز بود.

و در مرحله مقدماتی، صعود آسانی رقم خورد.

واقعیت این است که فوتبال ایران یک سر و گردن از تیم‌هایی مانند قطر، بحرین، اردن، لبنان و حتی امارات بالاتر است. در غرب آسیا فقط عراق و عربستان هستند که برای ما چالش درست می‌کنند که در این دوره توانستیم مقابل عراق بازی‌های بسیار خوبی انجام بدهیم و صعود کنیم. من بارها مقابل تیم‌های غرب آسیا بازی کردم. کم تیم‌هایی هستند که تاکتیکی باشند یا تکنیک‌شان شانه به شانه بچه‌های ما باشد. اگر این دو کشور را فاکتور بگیرید باقی تیم‌ها چیزی برای ارائه ندارند. آنها فقط می‌آیند با یکسری ابتکارات تازه و ضد فوتبال نتایج مقطعی بگیرند اما سؤال من از شما این است که این کشورها با وجود اینکه گاهی مقابل ما بردهایی هم به دست آورده‌اند، آیا توانسته‌اند تداوم داشته باشند یا حتی مانند ما بارها به جام جهانی بروند؟ این ششمین صعود ما به جام جهانی فوتبال است که می‌توانیم با بتش کیف کنیم و لبخند بزنیم. در فوتبال آسیا فقط کره جنوبی و ژاپن حریفان قلدری برای ما هستند که البته در سال‌های اخیر کره جنوبی را بارها شکست دادیم و فکر می‌کنم فوتبال ما آنقدر ظرفیت دارد که باز هم بتواند این کار را تکرار کند.

ریشه اینکه در پیش مقدماتی فضای بسیار پر التهابی برای‌مان ایجاد شد، چه بود؟ اوضاع به حدی وخیم بود که با یک تساوی هم ممکن بود ما کنار برویم.

این وضعیت عجیب برمی‌گردد به اتفاقاتی که زمان مربیگری مارک ویلموتس رخ داد. من اصلاً نمی‌خواهم علم این مربی را زیر سؤال ببرم اما یک چیز را صادقانه به شما می‌گویم. در زمان مربیگری ویلموتس یکدلی در تیم ملی وجود نداشت. انگار بازیکنان نمی‌دانستند داخل زمین باید چه کاری انجام دهند. یک سردرگمی عجیب در بازی‌ها وجود داشت که آن نتایج رقم خورد اما اسکوچیچ که آمد با توجه به اینکه از فوتبال ما شناخت کافی داشت و تا حد زیادی با رفتار ما آشنا بود، توانست بازیکنان را دور هم جمع کند. آن زمان که ما با مربیگری برانکو در مرحله پیش مقدماتی با مشکل مواجه شدیم همین یکدلی باعث شد از پس باقی بازی‌ها بربیاییم و به مرحله مقدماتی برویم و آنجا با اقتدار صعود کنیم. ضمن اینکه برانکو تا آخرین‌های آن نتایج ایستاد و خودش سرنوشت را عوض کرد. فکر می‌کنم اسکوچیچ از همان متد برانکو استفاده کرد و توانست فوتبال ایران را به جام جهانی ببرد. من با مربیان مختلفی در دنیای فوتبال کار کردم. مربیگری فقط چیدمان بازیکنان در زمین مسابقه نیست. این طور نباید به این حرفه نگریست. مربیان موفق ابتدا روانشناس‌های خوبی هستند. یک مربی باید بتواند با بازیکنانش ارتباط برقرار کند و با آنها رفاقت کند.

اصولاً کروات‌ها در این کار تبحر بسیاری دارند. شاید بشود مربیان بلوک شرق را در این دسته گنجاند چون زمان بلاژویچ هم همین وضعیت در فوتبال ایران وجود داشت. حتی استقلالی‌ها بسیاری از تحولات خود در گذشته را مدیون رایکوف یوگسلاو هستند.

موفقیت این مربیان اتفاقی نیست. آنها به فرهنگ ما نزدیک‌تر هستند و می‌توانند ارتباط نزدیکی با ما برقرار کنند. فکر می‌کنم بخشی از این موفقیت بی‌ارتباط با فضای فرهنگی این کشورها هم نباشد. آنها نسبت به کشورهای توسعه یافته اروپا قرابت بیشتری به ما دارند و همین می‌شود که با کمی آگاهی از فوتبال ایران، موفقیت‌هایی به دست می‌آورند.

البته خیلی‌ها می‌گویند که انتخاب اسکوچیچ از سر ناچاری بود و فدراسیون فوتبال در تنگنا دست روی این گزینه گذاشت.

در آن مقطع فدراسیون فوتبال تیری در تاریکی رها کرد و شاید راهی جز این هم پیش روی آنها نبود. فدراسیون فوتبال هم فکر نمی‌کرد اسکوچیچ چنین نتایجی به دست آورد و من باور دارم که به انتخاب او خوشبینی آن چنانی وجود نداشت. اسکوچیچ اما خودش را در تیم ملی اثبات کرد.

با اینکه تیم ملی صعود کرده اما همچنان از گوشه و کنار شنیده می‌شود ممکن است فدراسیون فوتبال این مربی را برکنار کند.

من هم همین حس را دارم که شاید فدراسیون فوتبال اسکوچیچ را برکنار کند اما شخصاً دوست دارم او در تیم ملی به کارش ادامه بدهد. اسکوچیچ با امتیازاتی که به دست آورد جواب منتقدانش را داد. هر چند که این انتقادات همیشه وجود داشته اما برای اسکوچیچ بیشتر بود چون او با عقبه پررنگی وارد تیم ملی نشد و نوعی اجبار در انتخابش سهیم بود. با این حال من خیلی علاقه دارم که اسکوچیچ در جام جهانی مربی تیم ملی باشد و نتیجه زحماتی که برای تیم ملی کشیده را ببیند.

وقتی انتظار صعود از تیم ملی در جام جهانی وجود دارد و همه منتظرند تیم ملی متفاوتی را در ششمین حضورش در جام جهانی مشاهده کنند، آیا حفظ اسکوچیچ می‌تواند تصمیم درستی باشد؟

- من نمی‌دانم چرا بعضی‌ها مدام از صعود در جام جهانی حرف می‌زنند؟ یک سؤال از شما دارم. آیا حریفان ما در جام جهانی مشخص شده‌اند که می‌گویند تیم ملی در جام جهانی از گروهش صعود کند؟ این چه استدلالی است که به راه افتاده؟ چرا فشار را بیش از حد روی بازیکنان زیاد می‌کنند؟ یادتان هست ما در جام جهانی ۲۰۱۴ برزیل به بوسنی باختیم؟ ما مقابل تیمی شکست خوردیم که در بازی‌های دوستانه موفق شده بودیم بارها این تیم را شکست بدهیم. تازه آن بوسنی بود و من از تیم‌هایی مثل آلمان، انگلیس، برزیل و ایتالیا حرف نمی‌زنم. جام جهانی فضای متفاوتی دارد و این حجم از انتظارات روی دوش بازیکنان و کادر فنی سنگینی خواهد کرد. ما با کی روش موفق نشدیم از مرحله مقدماتی صعود کنیم و حالا از اسکوچیچ این انتظار را داریم. خیلی عجیب است...

البته اگر اسکو بماند.

من قلباً دوست دارم این مربی در جام جهانی روی نیمکت ما باشد. باید پاداش زحماتی که برای تیم ملی کشید را بگیرد.

امید ابراهیمی
بازیکن تیم ملی ۲۰۱۸

وحید امیری
بازیکن تیم ملی ۲۰۱۸

رشید مظاهری
بازیکن تیم ملی ۲۰۱۸